

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENTIE

(21) Nr. cerere: a 2010 01095

(22) Data de depozit: 11.11.2010

(41) Data publicării cererii:
29.07.2011 BOPI nr. 7/2011

(71) Solicitant:

- **BIVOLARU MARIN, BD. DACIA NR.64 AP.7, BUCUREŞTI, B, RO;**
- **AGÂRBICEANU ALEXANDRU, STR. SÂNTULAN NR.67/C, DEVA, HD, RO;**
- **HASA RADU IOAN, STR.V.BRANIŞTE NR.9, DEVA, HD, RO;**
- **ARADÌ LAZĂR AUREL, STR.VIILOR NR.9, DEVA, HD, RO**

(72) Inventatori:

- BIVOLARU MARIN, BD. DACIA NR.64,
AP.7, BUCUREŞTI, B, RO;
 - AGĂRBICEANU ALEXANDRU,
STR. SÂNTULAN NR.67/C, DEVA, HD, RO;
 - HASA RADU IOAN, STR.V.BRANIŞTE
NR.9, DEVA, HD, RO;
 - ARADI LAZĂR AUREL, STR.VIILOR NR.9,
DEVA HD, RO

**(54) PROCEDEU DE VALORIZARE A ȘLAMURILOR
DE FURNAL DIN SIDERURGIE**

(57) Rezumat:

Invenția se referă la un procedeu de valorificare a șlamurilor de furnal din siderurgie, acumulate în halde care poluează solul, procedeu în urma căruia se obțin două produse finite, și anume: minereul de fier și praful de cocs, care pot fi refolosite ca materii prime pentru siderurgie. Procedeul conform invenției constă, în prima fază, într-o operație de dezintegrare a acumulațiilor sub formă de bulgări (1) cu conținut de aluminosilicati, formați în timp, prin măruntirea șlamului în mori cu bile sau în mori cu tambure dătate cu bare și sortat cu un clasor (2) dublu spiralat, dezintegrarea este produsă în mediu umed, având raportul s/l = 1/2...2, 5, după care urmează separarea fierului și a compușilor acestuia față de restul componentelor cu ajutorul unui hidroclon (3), la această operație separându-se 60...70% din cantitatea de Fe și compușii acestuia, restul tulberei se tratează cu petrol lampant, ca spumant, într-un vas de agitare și este condusă la celulele de flotare (5) pneumomecanice unde, în spuma creată, se separă aproape integral praful de cocs, spuma filtrându-se (6) apoi printr-un filtru tambur, iar produsul de cameră care mai conține cantități importante de Fe este trimis la un îngrosător (7), de unde îngroșatul, după filtrare pe un filtru tambur, se amestecă cu produsul obținut după hidroclonator (3), formând un produs care datorită caracteristicilor este minereu de Fe, întregul procedeu fiind în circuit închis, apa rezultată din diferite faze este recirculată, pierderile de apă fiind de maximum 20%, iar înainte de începerea unui nou ciclu de recuperare, produsul de cameră este supus unei operații de separare magnetică (11) pe cale umedă, unde se extrage în

bună parte fierul care este amestecat cu fierul obținut de la hidrociclone, pământul și argilele rămase după separarea magnetică sunt conduse la îngrosător (7) și filtrate (8) pe un filtru presă, produsul obținut putând fi utilizat ca strat vegetal.

Revendicări: 1
Figuri: 4

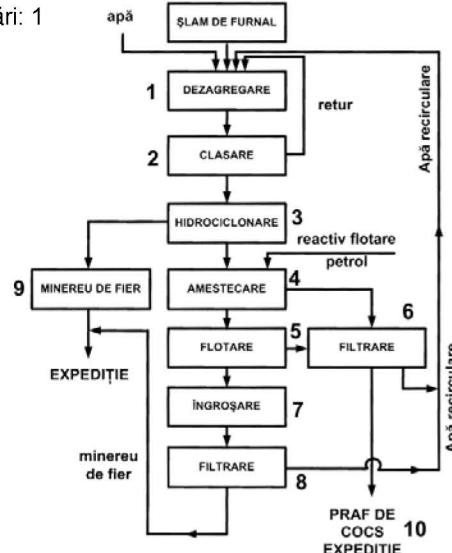

Fig. 1

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de invenție a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de invenție este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

OFICIUL DE STAT PENTRU INVENTII ȘI MĂRCI
Cerere de brevet de invenție
Nr. a 2010 01095
Data depozit 11-11-2010

36

DESCRIEREA INVENTIEI

In procesul de elaborare a fontei in furnal, rezulta un produs secundar (deseu) numit - slam de furnal, avand componetia prezentata in fig.2. In timp , acesta a fost depozitat in halzi, (fiind un factor poluant al mediului) si datorita continutului de aluminosilicati, in principal pamant si argile , in urma intemperiilor , slamul s-a aglomerat, formand bulgari consistenti si chiar rezistenti mecanic.

Fluxul tehnologit propus (fig.1) prevede ca o prima faza dezintegrarea bulgarilor(1) si aducerea slamului pe cat posibil la starea initiala. Dezintegrarea poate fi realizata in functie de rezistenta mecanica a bulgarilor, in mori cu bile sau tamburi echipati cu bare metalice .

Dezintegrarea se produce in mediu apos prin adaus de apa ,raportul S/L = $1/2 - 1/2,5$. Tamburul este de preferat datorita reducerii consumului de bile si otel manganos,dar sunt situatii cand conditiile tehnologice impun utilizarea morilor cu bile de exemplu cand duritatea si rezistenta bulgarilor este mare. Procesul de dezintegrare este completat de un clasor dublu spiralat(2) unde partea groba se intoarce la dezintegrator , iar partea fina urmeaza fluxul tehnologic.Deci partea fina este pompata la un hidrociclon (3), sau baterii de hidrocicloane ; sunt optionale in functie de debitul tulburelui, si capacitatea hidrociclonului. Datorita difereniei mari intre greutatea specifica a fierului metelic si a oxizilor de fier fata de restul componentelor din slam , fierul se separa la baza hidrociclonului, iar partea slamului ce contine in principal praf de carbune , argile si alti aluminosilicati este evacuta la partea superioara - pe preaplin. Raportul intre fractia ce contine fier si oxizi de fier si restul componentelor, se regleaza prin modificarea orificiului diafragmei dela hidrociclon.Urmareea cu atentie a acestor continuturi , prin variatia orificiului diafragmei se poate controla calitatea minereului de fier. Fierul metalic impreuna cu oxizii fierului evacuati la baza hidrociclonului va fi numit in cuntinuare MINEREU DE FIER – fiind utilizat ca atare in

industria siderurgica. Minereul de fier , la evacuare are umiditatea cuprinsa in limitele 15-17% cu compositia conform fig.2.

Continutul ridicat in fier total , lipsa unor elemente poluante ca oxizi ce cupru, plumb, fosfor si altii, sau continuturi acceptabile, precum si umiditatea redusa recomanda acest produs ca minereu de fier spre a fi utilizat ca atare in siderurgie

Dupa separarea minereului de fier, tulbureala ce se evacuteaza pe preaplin, va avea raportul S/L = 1/3- 1/3.5. Tulbureala este colectata int-un vas de stocare-agitare (4)unde se adauga reactivul spumant. In continuare, procesul tehnologic prevede separarea prafului de cocs continut in tulbureala in cantitati apreciabile de restul componentelor in principal argile. In acest caz , reactivul de spumare este petrolul lampant.Dupa realizarea unui timp de contact optim , de cca. cateva minute, amestecul este condus la celulele de flotare (5) , unde recomandam utilizarea celulelor pneumo-mecanice. Spuma colectata este filtrata (6) pe un filtru tamburde de unde rezulta un produs finit numit in continuare **PRAF DE COCS**. Continutul este dat in fig.2, de unde se obseara trei aspecte importante:

- 1) continutul in umiditate este destul de redus cca. 10 –12%
- 2) continutul in cocs este ridicat cca. 70 –72%
- 3) puterea calorica este ridicata cca.3800 –4600Kcal/Kg
de unde rezulta ca acest produs sa poate fi utilizat in industria cimentului, la ardere in termocentrale sau la fabricarea brichetelor de carbune pentru incalzit casnic

Produsul de camera dela celulele de flotare,in general, mai are continuturi importante de fier ceeace constitue un element important in balanta fierului pe ansamblu , Pentru aceasta recurgem la recuperarea lui , in care sens am propus ca tulbureale sa fie trecuta printr-un ingrosator(7) , partea decantata este filtrata, recomand un filtru presa (poate fi utilizat si filtru tambur)(8) Turta obtinuta constituie o componenta a minereului de fier si in amestec cu cel obtinut dela hidrocyclonare se livreaza ca atare. Turta este consistenta si are in general un continut in umiditate de cel mult

8%, prin aceast contribuind la reducerea pe ansablu a umiditatii minereului de fier.

Un aspect important al fluxului tehnologic fig.1 este ca se realizeaza in circuit inchis. Apa utilizata la faza de dezintegrare este recuperata aproape integral la fazele de filtrare si ingrosator si este recirculata in proces. Singurele pierderi de apa reprezinta apa remaneta in produsul finit fiind necesar sa avem un aport de apa proaspata . Aceasta nu reprezinta mai mult de 15 - max. 20% din totalul de apa necesar.

Din pacate la depozitarea slamului pe halzi, prin transport si manipularea lui sau antrenat importante cantitati de pamant si argile care constitue un poluant important al slamului.De regula argilele nu depasesc 8-10% pe care o consider situatie normala , dar din pacate , pe halzi sunt zone in care aceste continuturi depasesc 20 %. In situatia utilizarii fluxului tehnologic din fig. 1, continuturile de pamant si argile se regasesc in mare pare in fractia MINEREU DE FIER, si produce o dilutie importanta a fierului in produsul finit. Aceasta a dus la necesitatea eliminarii argilelor (numire generica a amestecului de pamant si argile). Minereul de fier rezultat la faza de hidrocyclonare (3) este relativ bogat in fier, si argilele se regasesc in mica parte, ele apar in cantitati inseminate in produsul de camera dupa flotare(5) Fluxul tehnologic propus in acest caz fig.3 intercaleaza pe circuitul produsului de camera un separator magnetic in faza umeda(11), care extrage in buna parte fierul , rezultand un produs cu continuturi de peste 70% fier, ce se va amesteca cu minereu de fier dela faza de hidrocyclonare si formeaza un produsul finit MINEREU DE FIER. Restul tulburelii ce contine in esenta argile nu poate fi evacuata in emisar ca atare , fiind un poluant neacceptat de Ministerul Mediului. Pentru eliminarea acestui aspect propunem ca tulbureala sa fie trecuta print-un ingrosator (7), preaplinul - (apa decantata) se recirculeaza in proces, iar namolul se filtreaza pe fitru presa , iar turtele propunem sa fie depozitate pe halda in locul slamului fiind un strat vegetal ce se preteaza ca atare. Pe ansamblu in situatia optima, volumul argilelor nu

depasesc 8%. Minerul de fier poate fi utilizat ca atare pornind dela continuturi de 55% fier total, astfel incat, poate fi un rationament economic care sa accepte prezenta argilelor in cantitati mai mari in produsul finit si eliminarea separarii magnetice a fierului din produsul de camera. Problema cheie este volumul acestor argile, daca pe ansamblu depasesc sau nu limita maxima acceptabila. Avantajul ar fi ca fluxul tehnologic va fi in circuit inchis, eliminand posibilitate evacuarii unor produse secundare in mediu inconjurator. Fluxul tehnologic prevazut in fig 1, prezinta o mai mare siguranta in exploatare la protejarea mediului.

REVENDICARE

Slamurile de furnal rezultate din siderurgie, avand in compositie fier si compusii fierului, praf de cocs, diversi oxizi de metale, precum si pamant si argile, au constituit deseuri de fabricatie si in timp au fost depozitate in halzi. Propunerea este de a introduce in circuitul economic aceste hazi. In acest scop propunem urmatoarea tehnologie: initial, slamurile sunt supuse unei operatii de dezintegrare a aglomerarilor produse in timp, operatie ce se desfasoara in mori cu bile sau tamburi dotati cu bare completati cu un clasor dublu spiralat. Dezintegrarea se produce in mediu umed, ratortul s/l = 1/2 - 2,5. Datorita difereniei mari de greutate specifica intre fier si compusii fierului fata de restul componentelor, separam fierul cu ajutorul unui hidrociclon. La aceasta operatie se separa cca. 60-70% din fier si compusii fierului. Restul tulburelui, se trateaza cu un spumant (petrol lampant) intr-un vas cu agitare, dupa care este condusa la celulele de flotare pneumo-mecanice. Prin spuma creata se separa aproape integral praful de cocs, si care dupa filtrarea spumei pe filtru tambur, constituie un produs energetic important datorita compositiei si puterii calorice (fig.1, fig.2). Produsul de camera care mai contine cantitati importante de fier, este trimis la un ingrosator, si ingrosatul dupa filtrare pe filtru tambur, se amesteca cu produsul obtinut dupa hidrociclonare, formand un produs care datorita caracteristicilor constituie minereu de fier, si se utilizeaza ca atare (fig.1, fig. 2). Procesul este in circuit inchis apa rezultata din diferite faze este recirculata, necesitand un adaus de apa proaspata de max. 20%, constituind pierderile de apa continute in produsele finale. Datorita manipularilor, halda este amestecata cu cantitati importante de pamant si argile, care in procesul de fabricatie se regasesc in produsul de camera. Pentru a nu dilua minereul de fier cu aceste produse, propunem ca, produsul de camera sa fie supus unei operatii de separare magnetica pe cale umeda, unde se extrage in buna parte fierul produs ce este amestecat cu fierul obtinut de la

hidrocicloane , iar pamantul si argilele ce raman dupa faza de separare magnetica, sunt conduse la un ingrosator, si filtrate pe filtru presa , produsul obtinut poate fi utilizat ca strat vegetal(fig.3, fig.4), apa rezultata se recirculeaza integral.

FLUX TEHNOLOGIC

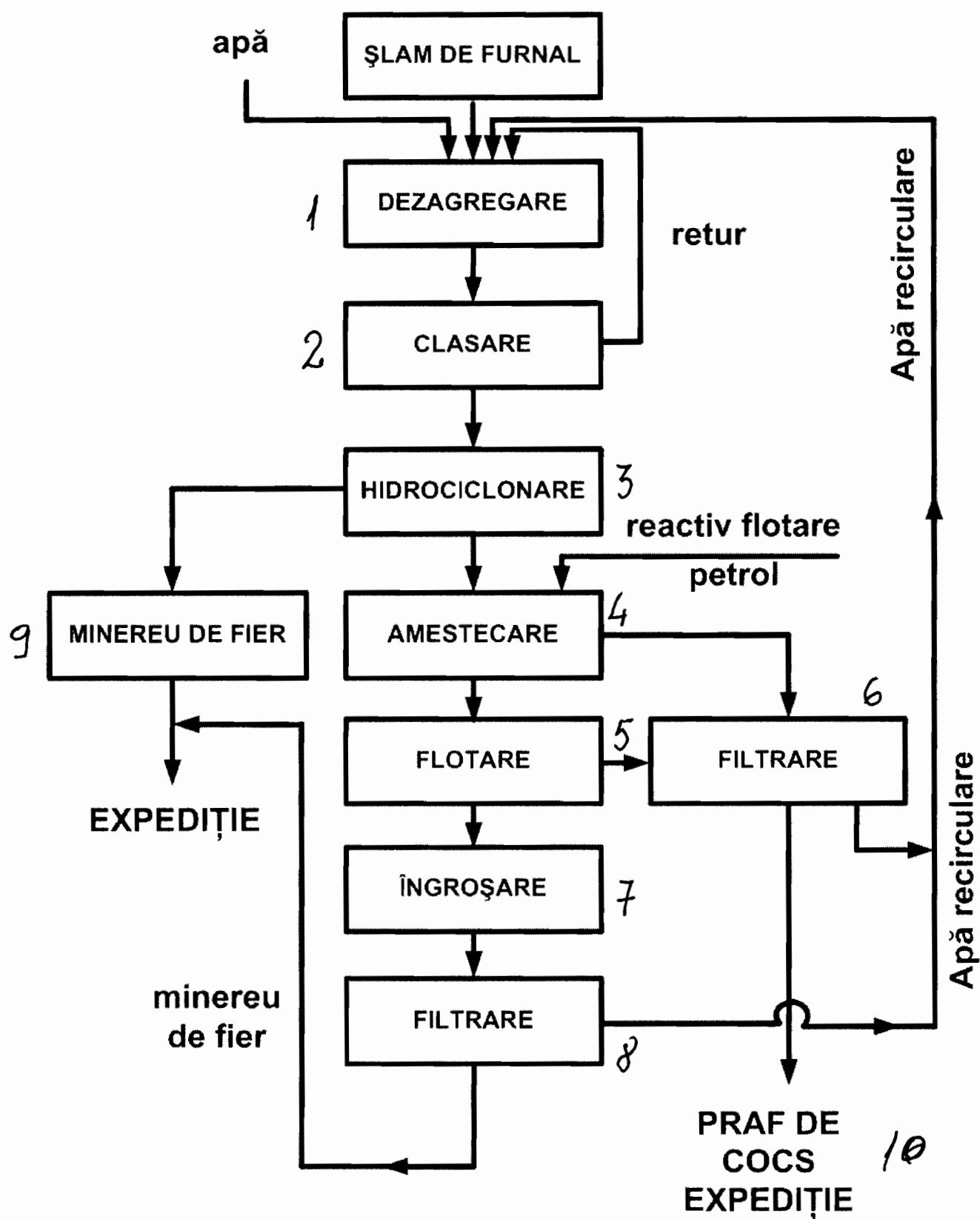

FIG. 1

CONTINUTURI

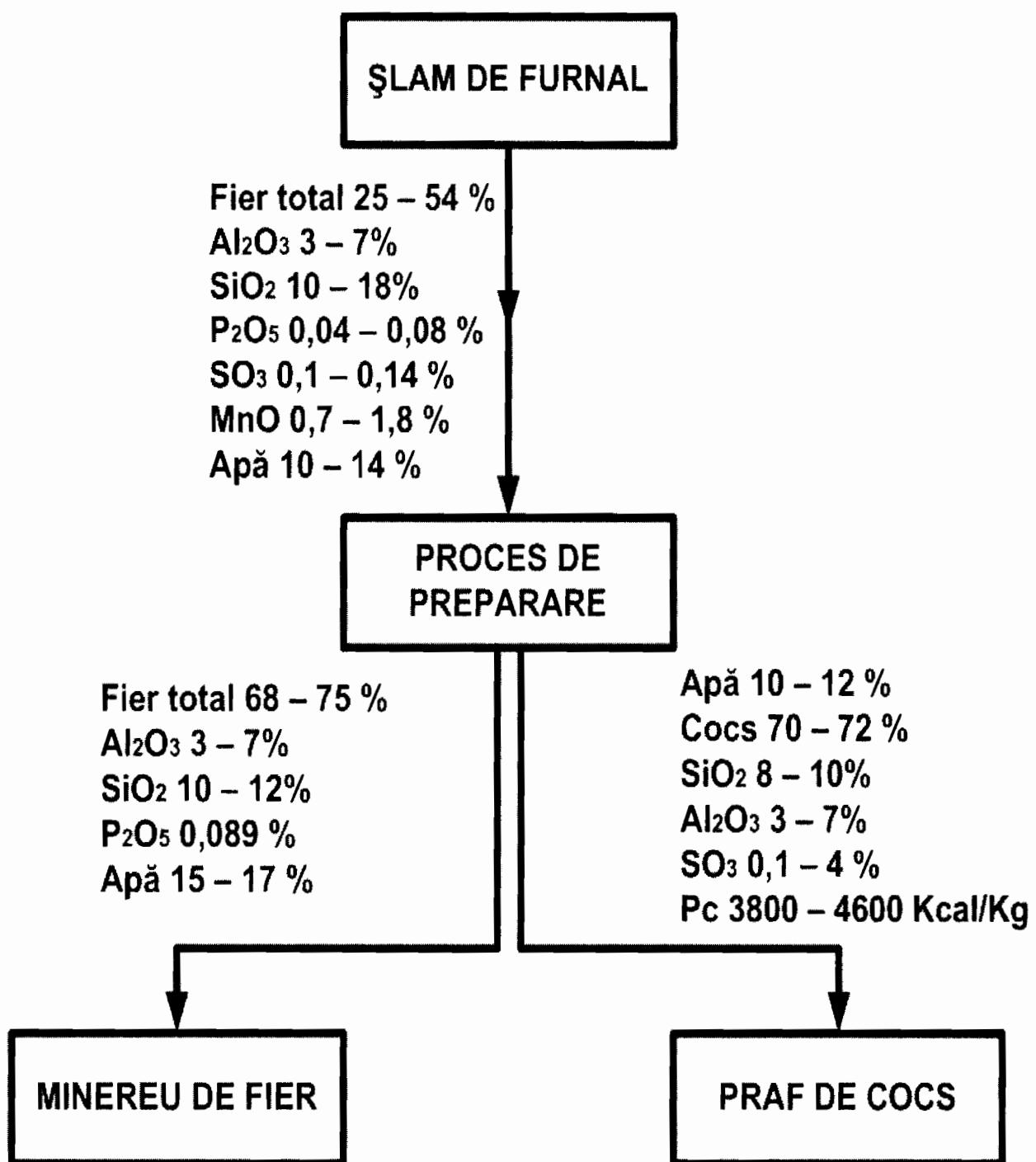

FIG. 2

FLUX TEHNOLOGIC

0-2010-01095--

11-11-2010

18

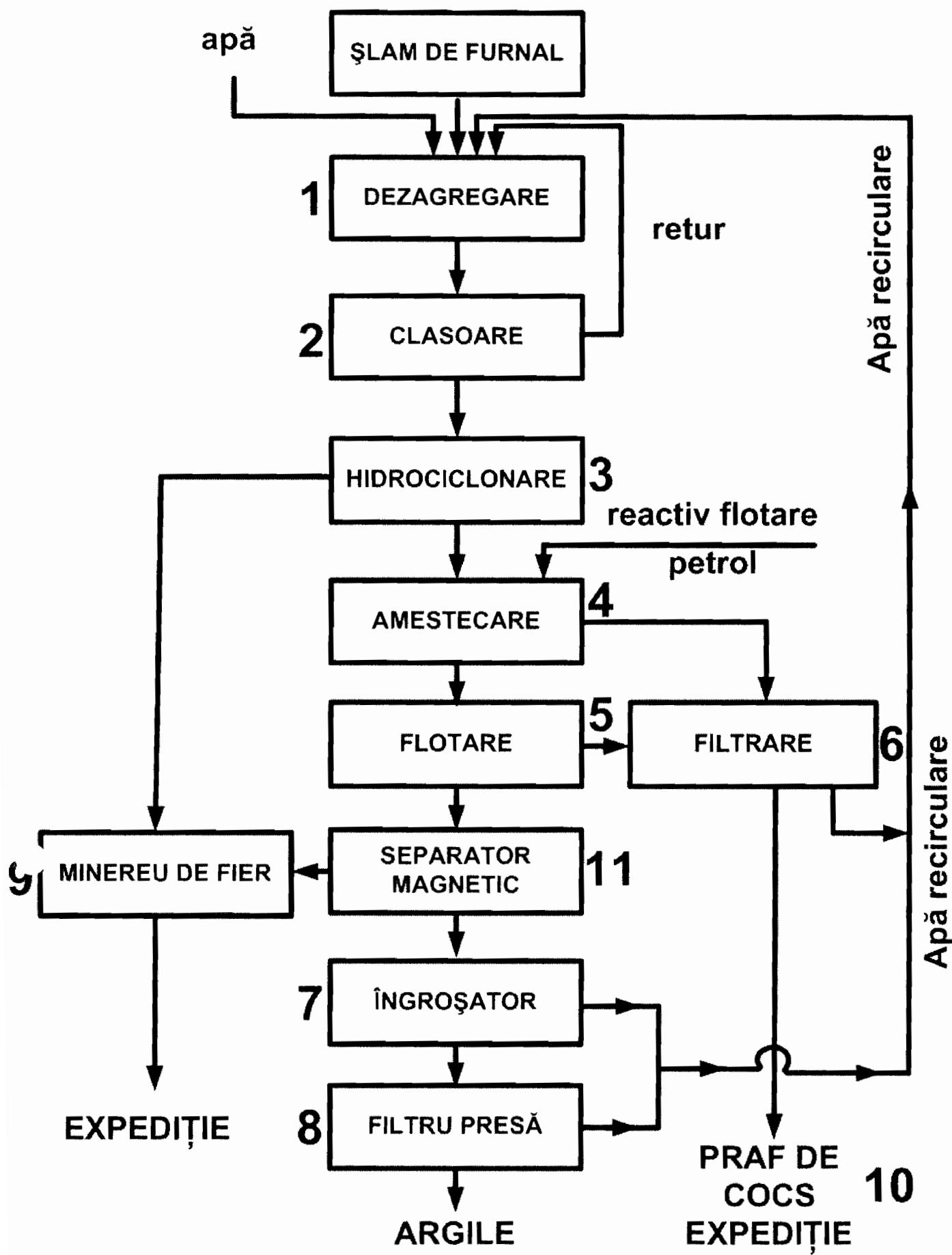

FIG. 3

ŞLAM DE FURNAL

Fier total 25 – 54 %
 Al_2O_3 3 – 7%
 SiO_2 10 – 18%
 P_2O_5 0,04 – 0,08 %
 SO_3 0,1 – 0,14 %
 MnO 0,7 – 1,8 %
Apă 10 – 14 %

PROCES DE PREPARARE

Fier total 68 – 75 %
 Al_2O_3 3 – 7%
 SiO_2 10 – 12%
 P_2O_5 0,089 %
Apă 15 – 17 %

Apă 10 – 12 %
Cocs 70 – 72 %
 SiO_2 8 – 10%
 Al_2O_3 3 – 7%
 SO_3 0,1 – 4 %
Pc 3800 – 4600 Kcal/Kg

MINEREU DE FIER

PRAF DE COCS

Al_2O_3 12 – 20%
 SiO_2 14 – 25%
 $\text{Fe}_2\text{O}_3 + \text{FeO}$ 0,4 - 1 %
 MnO 0,4 – 1,2 %

ARGILE

FIG. 4